

Члени президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь заступника директора з наукової роботи Радіоастрономічного інституту НАН України академіка НАН України О. Коноваленка про підсумки виконання цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України «Модернізація радіотелескопа УТР-2 та перспективний розвиток декаметрової радіоастрономії в Україні».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б. Патон, завідувач лабораторії радіоастрономії Полтавської гравіметричної обсерваторії Інституту геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України, кандидат фізико-математичних наук А. Браженко, заступник директора Фізико-механічного інституту ім. Г. В. Карпенка НАН України академік НАН України З. Назарчук, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я. Яцків.

Президія НАН України ознайомила з досягненнями українських радіоастрономів і відзначила, що науковий напрям, започаткований в Україні академіком С. Брауде, став загальноновизнаним у світі.

Система радіотелескопів УТР-2 і УРАН у містах Харкові, Одесі, Полтаві та Львові є дійсно національним надбанням, яким по праву може пишатися академія і країна.

Заслужують на позитивну оцінку колективи академічних установ, зокрема Радіоастрономічного інституту НАН України, який у нелегких умовах сьогодення зумів не лише зберегти цей унікальний інструмент, а й постійно вдосконалює його. Це дало змогу підвищити ефективність радіоастрономічних досліджень і отримати великий обсяг нової астрофізичної інформації, про яку йшлося в доповіді академіка НАН України О. Коноваленка та виступах у обговоренні.

Відзначалося, що програма НАН України «Модернізація радіотелескопа УТР-2 та перспективний розвиток декаметрової радіоастрономії в Україні» вже дала цікаві результати.

Українські низькочастотні радіоастрономічні системи за своїми параметрами є найкращими у світі, а досягнення вчених академії в галузі декаметрової радіоастрономії значною мірою стимулювали інтерес міжнародної спільноти до цієї галузі фундаментальних досліджень. Свідченням цього є широкі міжнародні наукові зв'язки радіоастрономів з колегами Австрії, Франції, Німеччини, Англії та інших країн.

Подальший розвиток декаметрової радіоастрономії як одного з найбільш ефективних методів дослідження Всесвіту неможливий без велетенських радіотелескопів нового покоління. Рішення про створення таких інструментів

уже прийняли ряд країн, у тому числі й Україна. З'явилася серйозна конкуренція, і тут важливо не втратити свої провідні позиції.

Було наголошено, що побудова радіотелескопа нової генерації потребує концентрації зусиль і значних обсягів фінансування, а тому Радіоастрономічному інституту НАН України необхідно вжити заходів щодо залучення додаткових коштів, у тому числі і через міжнародне співробітництво.

Було ухвалено відповідний проект постанови *(Прес-реліз за підсумками засідання президії НАН України 29 січня 2014 р. // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>)).*